

11 IN/ OP BEWEGEND VOERTUIG MET VERLIES VAN CONTROLE

845 GEMELDE ARBEIDSONGEVALLEN MET 873 SLACHTOFFERS IN NEDERLAND 1998 T/M 2009 (PERIODE VAN 12 JAAR)

Tabel 1 Ernst van het ongeval

GEVAAR	GEMIDDELD AANTAL SLACHTOFFERS PER JAAR				RATIOS ¹		
	Overlijden	Blijvend letsel	Geen blijvend letsel	Onbekend letsel	Overlijden	Blijvend letsel	Geen blijvend letsel
11 In/ op bewegend voertuig met verlies van controle	6	15	35	27	1	5	11

Tabel 2 Activiteit van voertuig/bestuurder – bestuurder kan slachtoffer zijn²

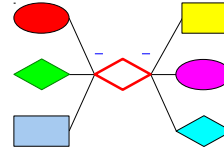
Activiteit van bestuurder/slachtoffer	Aantal ongevallen 1998-2009	Aantal ongevallen per jaar	Slachtoffers per jaar	% Ongevallen
Activiteit van bestuurder/voertuig				
Vooruit rijden	417	35	36	49%
Achteruit rijden	189	16	16	22%
Stilstaan ³	105	9	9	12%
Manoeuvreren	103	9	9	12%
Activiteit van slachtoffer⁴				
Slachtoffer bevindt zich in of op het bewegende voertuig en bestuurt deze	637	53	54	75%
Passagier	151	13	13	18%
Specifieke activiteiten met/ gerelateerd aan het voertuig	63	5	5	7%

¹ Berekend met onbekend letsels proportioneel verdeeld over blijvend en geen blijvend letsel

² Wegens ruimtegebrek geen vermelding van activiteiten van bestuurder/voertuig met lagere waarden

³ Inclusief situaties met onbedoelde start of beweging

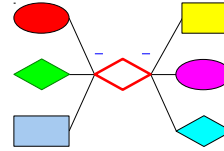
⁴ Doordat er per ongeval meerdere slachtoffers zijn, is het aantal activiteiten per ongeval groter dan het aantal ongevallen

Tabel 3 Falende barrières - In/ op bewegend voertuig met verlies van controle - de directe oorzaken. Waar ging het mis?⁵

Falende barrière	Omschrijving	Aantal ongevallen 1998-2009	Aantal ongevallen per jaar	Slachtoffers per jaar	% Ongevallen
Voor verlies van controle					
Falende besturing of bediening van het voertuig	Falende rijvaardigheid, bijvoorbeeld niet op tijd kunnen stoppen, ontwijken, of juiste baan kunnen houden. Kan zijn fysiek/ medisch (bv. vermoeidheid of slechte ogen of verminderde concentratie door medicatie), gedragsgerelateerd (stoeien, gevaarlijke streken, enz.) of tijdelijke vermindering (niet opletten, afgeleid zijn).	408	34	35	48%
Falende infrastructuur (staat/ geometrie)	Deze barrière heeft betrekking op de geometrie/ lay-out van de infrastructuur en/of de staat er van. Hieraan gerelateerde incident factoren zijn: - Gebrek aan geschikte markering, signalering, baanscheiding/ vangrails. - Onvoldoende verlichting van de weg/ voetpad - Onvoldoende ruimte / scheiding (tussen het voertuig routes en / of voetgangers / werkgebieden): - Obstructie: bv. obstakels in het pad / weg blokkeren het zicht - Slecht wegdek/ rijoppervlak (gaten, slechte drainage, gemorste vloeistoffen, niet stevig en vlak, of te glad, etc.	356	30	31	42%
Falende locatie/ positie op het voertuig	Een onveilige locatie/ positie betekent dat de persoon zich niet bevindt op een daartoe bestemde plaats, en/of met uitstekende lichaamsdelen (buiten het voertuig).	257	21	22	30%
Onstabiele ondergrond/ opstelling	Dit verwijst naar de stabiliteit met betrekking op waar het voertuig (op) staat of zich bevindt - niet de snelheid- of ladingsgerelateerde stabiliteit. Bijvoorbeeld stabiliteit van de opstelplaats en/of gebruik outriggers.	122	10	10	14%
Te hard rijden	Snelheidsoverschrijding verwijst naar de specifieke situatie, niet noodzakelijk met betrekking tot de specifiek van kracht zijnde snelheidslimiet. Simpel gezegd: de snelheid was een essentieel element in het ongeluk (bijvoorbeeld omdat er nog onvoldoende tijd om te stoppen of het voertuig verliest controle).	99	8	9	12%
Falende belading	Ladingsgerelateerde fout: niet goed vastgemaakt, verdeeld of te hoog geladen of geheven.	83	7	7	10%
Falende staat/ conditie van het voertuig	Mechanisch, elektrisch of elektronisch defect	71	6	6	8%
Na verlies van controle					
Falende bescherming van passagiers en bestuurder	Onvoldoende veiligheidsvoorzieningen van het voertuig (bijv. crashzones, airbags, kantelbeveiliging)	99	8	8	12%
Falende veiligheidsgordels	D.w.z. geen gordels aanwezig, niet in orde of niet gebruikt. Alleen van toepassing indien dit mogelijk de (ernst van) de gevolgen had kunnen beperken en/of indien aangegeven door inspecteur.	97	8	8	11%
Falende bedrijfshulpverlening	Bedrijfshulpverlening inclusief eerste hulp. Aspecten van tijdigheid, juiste diagnose en respons/ actie. BHV Arbobesluit 2.18 Artikel 2.18	46	4	4	5%
Geen adequate persoonlijke beschermingsmiddelen	Indien niet verschaft, niet gebruikt of niet onderhouden, terwijl toepassing van PBM's wel mogelijk zou hebben geholpen.	21	2	2	2%

⁵ Opmerking: er kunnen per ongeval meerdere barrières gefaald hebben

Tabel 4 De meest voorkomende achterliggende oorzaken bij In/op bewegend voertuig met verlies van control: taken en managementfactoren. Hoe en waarom ging het mis?⁶

ACHTERLIGGENDE OORZAKEN ⁷	Omschrijving	Aantal ongevallen 1998-2009	Aantal ongevallen per jaar	Slachtoffers per jaar	% Ongevallen
Falende taken	Het falen van de noodzakelijke handelingen waarmee de functie van de barrière in stand wordt gehouden				
Het gebruiken van: Succesvolle besturing of bediening van het voertuig	Succesvolle besturing of bediening van het voertuig is verschaft, maar de barrière wordt niet, verkeerd of maar gedeeltelijk gebruikt.	298	25	26	35%
Het verschaffen van: Adequate infrastructuur (staat/ geometrie)	Adequate infrastructuur (staat/ geometrie): bestaat niet, is niet goed ontworpen, ontbreekt, of is niet voldoende of niet gemakkelijk beschikbaar als men deze wil gebruiken.	221	18	19	26%
Het gebruiken van: Juiste locatie/ positie op het voertuig.	Juiste locatie/ positie op het voertuig. is verschaft, maar de barrière wordt niet, verkeerd of maar gedeeltelijk gebruikt.	174	15	15	21%
Het gebruiken van: Veilige snelheid van het voertuig	Veilige snelheid van het voertuig is verschaft, maar de barrière wordt niet, verkeerd of maar gedeeltelijk gebruikt.	79	7	7	9%
Falende managementfactoren	Het falen van de noodzakelijke middelen welke door het management systeem afgeleverd moeten worden voor de goede uitvoering van de taken				
Motivatie/Alertheid voor: Succesvolle besturing of bediening van het voertuig	Het managementsysteem moet zorgen voor de motivatie, alertheid en risicobewustzijn waarmee medewerkers hun taken uitvoeren voor het bereiken van: Succesvolle besturing of bediening van het voertuig.	208	17	18	25%
Motivatie/Alertheid voor: Juiste locatie/ positie op het voertuig.	Het managementsysteem moet zorgen voor de motivatie, alertheid en risicobewustzijn waarmee medewerkers hun taken uitvoeren voor het bereiken van: Juiste locatie/ positie op het voertuig.	107	9	9	13%
Conflictoplossing voor: Adequate infrastructuur (staat/ geometrie)	Het managementsysteem moet zorgen voor de behandeling van de afweging tussen veiligheid en andere bedrijfsdoelstellingen om prioriteiten te stellen waarmee medewerkers hun taken kunnen uitvoeren voor het bereiken van: Adequate infrastructuur (staat/ geometrie).	94	8	8	11%
Competentie voor: Succesvolle besturing of bediening van het voertuig	Het managementsysteem moet zorgen voor de kennis, capaciteiten en vaardigheden waarmee medewerkers hun taken uitvoeren voor het bereiken van: Succesvolle besturing of bediening van het voertuig.	92	8	8	11%

⁶ Opmerking: er kunnen per ongeval meerdere achterliggende oorzaken een rol spelen

⁷ Exclusief onbekende fouten